

El dret de l'infant a ser escoltat, Observació General núm. 12 del Comitè dels Drets de l'Infant

L'Observació General número 12 presenta una anàlisi jurídica del dret de l'infant a ser escoltat i explica els requisits per aplicar-lo plenament. L'Observatori dels drets de la infància ha publicat recentment la traducció al català d'aquest document

TEXT: Protagonistes, ja! - FONTS: Documents de l'Observatori dels Drets de la Infància núm 1. "El dret de l'infant a ser escoltat". Comitè dels drets de l'infant. 51a. sessió. Ginebra, 25 de maig - 12 de juny de 2009 / Document de Bases del Consell Nacional de la Infància i l'Adolescència de Catalunya

El dret dels infants a ser escoltats i tinguts en compte constitueix un dels valors fonamentals de la Convenció sobre els drets de l'infant. Per tal d'avançar en l'aplicació d'aquest dret, el Comitè dels Drets dels Infants de Nacions Unides va organitzar una sessió específica al 2009. Com a resultat dels debats d'aquella sessió, es va publicar l'Observació General número 12 «El dret de l'infant a ésser escoltat» (51a sessió, Ginebra, 25 maig-12 juny de 2009), traduïda recentment al català per l'Observatori dels Drets de la Infància del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

L'Observació General presenta una anàlisi jurídica detallada de l'article número 12 i explica els requisits per aplicar-lo plenament. Per al Comitè, l'aplicació del dret de l'infant a ser escoltat és un objectiu assumible pels estats membres si apliquen sistemàticament les estratègies d'aquesta Observació general i construeixen una cultura de respecte envers els infants i les seves opinions. El document assenyala que «assolir oportunitats significatives per aplicar l'article 12 exigeix eliminar totes les barreres jurídiques, polítiques, econòmiques, socials i culturals que actualment impedeixen que els infants tinguin l'oportunitat de ser escoltats i que puguin partici-

par en tots els assumptes que els afecten. Això requereix una preparació per qüestionar els supòsits sobre les capacitats dels infants i per fomentar el desenvolupament d'entorns en què puguin construir i demostrar les seves capacitats. També requereix el compromís de proporcionar recursos i formació».

L'Observació General subratlla que els estats membre tenen també l'obligació de garantir que aquest dret s'aplica en el cas d'infants amb més dificultats -discapacitat, els pertanyents a minories, grups indígenes o grups immigrants, i els infants que no parlen l'idioma majoritari. Així mateix, dissuadeix els estats membre d'introduir límits d'edat que puguin limitar el dret de l'infant a ser escoltat en tots els afers que l'afectin. En aquest sentit, l'Observació General assenyala que el simple fet d'escoltar l'infant no és suficient: la seva opinió ha de ser tinguda en compte seriosament quan és capaç de formar un judici propi i la seva edat per si sola no pot determinar la importància de l'opinió d'un infant.

D'altra banda, els estats membre han de garantir les condicions perquè els infants puguin expressar les opinions que donen compte de la seva situació individual i social, i entorn en el qual se sentin respectats i segurs quan expressin lliurement les seves opinions.

L'Observació General núm. 12 ha estat recentment traduïda i publicada en català per l'Observatori dels Drets de la Infància

Per l'exercici d'aquest dret es requereix que l'infant estigui informat de les qüestions, les opcions i les possibles decisions que es puguin adoptar i les seves conseqüències.

Pel que fa a la condició bàsica que fa referència a que els infants tenen dret a opinar «en tots els afers que l'afectin», aquesta condició ha de ser respectada i s'ha d'entendre en sentit ampli. És d'aquesta manera que se'ls inclou en els processos socials de la seva comunitat i la seva societat.